

ปีที่ 5 ฉบับที่ 37 : 20 กันยายน 2545 <http://epid.moph.go.th/>

วิสัยทัศน์กองระบาดวิทยา

“ศูนย์ความเชี่ยวชาญระดับสากลในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายใน
และนานาประเทศ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญา ป้องกันโรค ภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”

สารบัญ

♦ ก้าวทันโรค	
- การตายที่ไม่ทราบสาเหตุจำนวนมากใน Madagascar	585
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก	587
♦ ข้อมูลรายงานสถานการณ์การเฝ้าระวังโรค ทางระบาดวิทยาเร่งด่วน	
สัปดาห์ที่ 37 (8 – 14 กันยายน 2545)	589
♦ แผนภูมิโรคไข้เลือดออก	595
♦ สรุปเร่งด่วนการเฝ้าระวัง (วันที่ 8 – 14 กันยายน 2545)	597
♦ บันทึกท้ายบท	600

ทุกรายงานมีคุณค่าต่อระบบเฝ้าระวัง
และการควบคุมป้องกันโรค

โปรดช่วยกันตรวจสอบ จำนวนและความถูกต้อง
และส่งให้ทันตามกำหนดเวลา

โปรดส่งรายงานให้กองระบาดวิทยา
ภายในเข้าวันอังคาร

สัปดาห์ที่ 37 ระหว่างวันที่ 8 – 14 กันยายน 2545

ส่งรายงานข้อมูลเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาเร่งด่วน
ทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 58 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ **76.31**

ก้าวทันโรค

การตายที่ไม่ทราบสาเหตุจำนวนมาก
ใน Madagascar

ลควรต้น พาดินาวิน
กลุ่มงานระบาดวิทยาโรคติดเชื้อ กองระบาดวิทยา

มีรายงานจาก ProMED-mail ว่ามีผู้ป่วยและตาย
จำนวนมากใน Madagascar ด้วยอาการและอาการ
แสดงคล้ายไข้หวัดใหญ่ อาการเริ่มแรก ปวดศีรษะ ตามด้วย
ปวดคอและ喉咙痛 ไอแห้ง ๆ ถ้าได้รับการรักษาทันท่วงที
มักจะไม่เสียชีวิต แต่ถ้าไม่ได้รับการรักษาจะเสียชีวิตภายใน
2 สัปดาห์ พบมากในเด็กและผู้สูงอายุ ผู้ป่วยรายแรกเสียชีวิต
วันที่ 2 มิถุนายน 2545 การระบาดกระจายไปทั่ว 5
จังหวัด จากทั้งหมด 6 จังหวัด ยกเว้นจังหวัด
Antsiranara ซึ่งตั้งอยู่ในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือของ
ประเทศ (ดังรูป)

จนถึงวันที่ 22 สิงหาคม 2545 มีรายงานผู้ป่วย 22,646 ราย เสียชีวิต 671 ราย อำเภอ Ikongo จังหวัด Fianarantsoa มีผู้ป่วยมากที่สุด 18,808 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.0 ของผู้ป่วยทั้งหมด เสียชีวิต 556 ราย (ประเทศไทย Madagascar อยู่ในทวีปแอฟริกาใต้ เป็นเกาะในมหาสมุทรอินเดีย อยู่ทางตะวันออกของประเทศไทย Mozambique มีเนื้อที่ 587,040 ตารางกิโลเมตร ประชากร 15,982,563 คน)

ทีมงานระหว่างประเทศจาก Global Outbreak

Alert and

Response Network ได้ไปช่วยสอบสวนโรค ตั้งแต่วันที่ 16

2545 พบว่า ปัจจัยที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตมากเนื่องจากประชาชนไม่ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาล โดยคิดว่าเป็นไข้หวัดธรรมดาและไปรักษาแผนโบราณ ประกอบกับการขาดสารอาหารในพื้นที่ที่มีการเจ็บป่วย

กระหงงสารานุสุขแห่ง Madagascar องค์กรอนามัยโลก

UNICEF และ โครงการอาหารโลก ได้สนับสนุนอาหารที่มีโปรตีนสูง พร้อมจัดตั้งศูนย์ให้สุขศึกษาด้านโภชนาการขึ้น มีการตรวจพบไวรัส influenza A (H3N2) จำนวน 2 ตัวอย่างจากที่ส่งตรวจ 39 ตัวอย่าง ในจังหวัด

Fianarantsoa และมีการตรวจพบไวรัส influenza A (H3N2) เพิ่มขึ้นในจังหวัดอื่น (แต่ไม่มีข้อมูล) ไวรัสที่ตรวจ

พบเป็นสายพันธุ์ A/Panama/2007/97-like(H3N2) ที่พบในการระบาดทั่วโลก ระหว่างปี 2544 – 2545 และได้ให้คำแนะนำดังนี้

- ขยายระบบเฝ้าระวังเฉพาะพื้นที่ (sentinel) และใช้นิยามโรคสำหรับการเจ็บป่วยที่คล้ายไข้หวัดใหญ่
- ปรับปรุงการคุ้นเคยรักษาผู้ป่วย และฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์
- ให้สุขศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่ให้รู้ถึงความจำเป็นในการมารับการรักษา เมื่อมีอาการทางระบบหายใจโดยเฉพาะในกลุ่มเสี่ยงสูงคือ เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้ป่วยเรื้อรัง

สถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทยในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ได้รับรายงานมากที่สุด

55,559

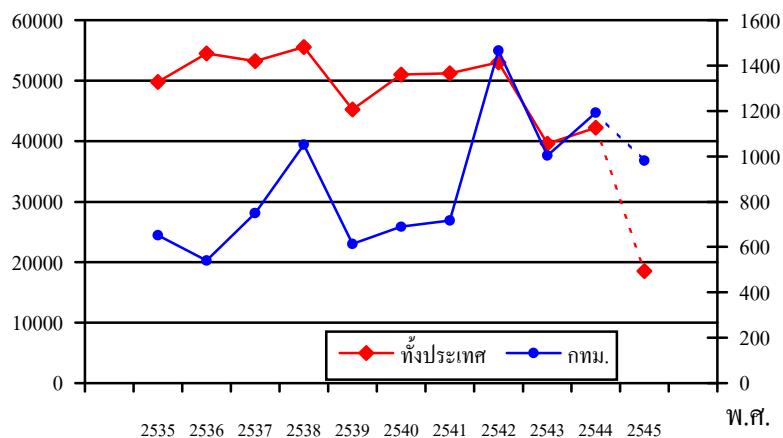
รายใน พ.ศ. 2538 และน้อยที่สุด 39,594 ราย ใน พ.ศ. 2543 คิดเป็นอัตราป่วย 93.44 และ 64.09 ต่อประชากรแสนคน

ตามลำดับ อัตราป่วยมีแนวโน้มลดลง ในปี พ.ศ. 2545 ช่วง 8 เดือนแรก กองระบบวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วย 18,495 ราย (รูปที่ 1) ลักษณะการเกิดโรคที่พบผู้ป่วยสูงสุดต่อ กัน 3 ปี แล้วลดต่ำลง 1 ปี คาดว่าปี

2545 จะมีผู้ป่วยต่อรายเพิ่มขึ้นกว่าที่ผ่านมา 9 รายในปี 2541 อัตราป่วยสูงสุดพบในกลุ่มอายุ 25 ปีขึ้นไป การกระจายของโรครายเดือนพบมากในช่วงระหว่างเดือนมิถุนายนถึงตุลาคมของทุกปีพบผู้ป่วยมากที่สุดในภาคใต้ ลักษณะการเกิดโรคคล้ายกันทั้งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2535 – 2544 พบรผู้ป่วยมากที่สุดใน พ.ศ. 2542 จำนวน 1,466 ราย แต่ในปี 2545 ยังไม่พบความผิดปกติ

รูปที่ 1 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ทั้งประเทศไทยและกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 – 2545

(สิงหาคม)

จากการเฝ้าระวังไวรัสไข้หวัดใหญ่ของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุขใน 5 จังหวัดได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ตาก หนองคาย และสงขลา ในปี 2544 ได้รับตัวอย่างส่งตรวจ 714 ตัวอย่าง มาจากกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 87.62 ตรวจพบเชื้อ 325 ตัวอย่าง (ร้อยละ 45.52) โดยพบ Influenza type A 229 ราย (subtype H1N1 จำนวน 146 ราย, subtype H3N2 จำนวน 69 ราย, ไม่ทราบ subtype 14 ราย) และ Influenza type B 96 ราย ในปี พ.ศ. 2545 ช่วง 6 เดือนแรกได้รับตัวอย่างส่งตรวจ 306 ตัวอย่าง ส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพมหานครเช่นกัน ตรวจพบเชื้อ 98 ตัวอย่าง (ร้อยละ 32.03) พบร Influenza type A 50 ราย (subtype H3N2 จำนวน 17 ราย, ไม่ทราบ subtype 33 ราย) และ Influenza type B 48 ราย

หมายเหตุ : ขอขอบคุณสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ที่กรุณาสนับสนุนข้อมูล

สถานการณ์โรคไข้เลือดออก

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 14 กันยายน 2545 กองระบบวิทยาได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก (DF + DHF + DSS) รวม 82,915 ราย อัตราป่วยเพิ่มขึ้น 133.07 ต่อประชากร